

JUSTICIA SOCIAL

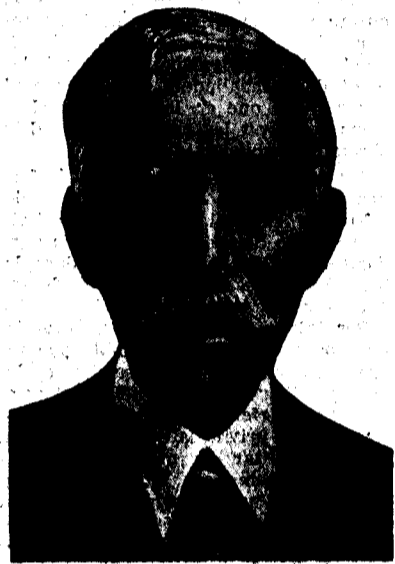
Núm. 130 - Any III - Epoca III

Barcelona, 30 de desembre de 1933

Número solt: 15 Cts.

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

MACIÀ

Dilluns darrer morí el primer president de la Generalitat de Catalunya, Francesc Macià.

Els dies que han transcorregut des de la seva mort ens han permès de llegir tota la literatura ditiràmica que amics i enemics li han dedicat. I no ens podem sotraure de comentar i patentitzar la hipocresia d'alguns dels articulistes que han parlat d'ell en la dolorosa circumstància de la seva mort.

El fet que quan mor un home destacat, sobretot en política, tot-hom que maneja una ploma cuita a prodigar-li lloances sense reserva i a vessar llàgrimes de condol, no el podem comprendre. Si un polític és reconegut excel·lent després de mort, calia que també ho fos reconegut en vida; si un polític en vida és considerat un aventurer o un vividor, no deixa d'ésser-ho després de mort. Però contra això que seria lògic, ha passat a ésser un costum fer tot el contrari. Els diaris que durant la vida de Macià han dedicat llurs columnes a befar-lo, a insultar-lo, a tractar-lo amb ironia o amb menyspreu, l'endemà de la seva mort han sortit amb les mateixes columnes atapeïdes de dolor pel traspàs del que ara anomenen gran home, o fill excels del Catalunya, o cavaller de l'ideal, o altres títols semblants que troben molt fàcilment les plomes mercenàries.

Es un gest d'humanitat que quan mori un enemic sàpiga guardar-se silenci o bé que s'escriuigui sobre seu amb la ploma frenada pel respecte. I res més. Però els enemics de Macià no han parlat sols amb respecte, sinó amb lloanca franca. I això prova una cosa i és la següent: que Macià valia més que tots els seus enemics ple-gats i que aquests, quan en vida l'atacaven, mentien descaradament i obraven únicament per odi o per enveja, que són les baixes passions dels impotents.

Mort Francesc Macià, hem de dedicar-li un record afectuós i, ensems, expressar la nostra opinió

francament i sincerament sobre la seva actuació política i social.

Macià ha estat un gran home que mereix els nostres respectes i la mostra més profunda admiració, perquè fou un gran rebel. Militar de professió, féu sentir tot sol la seva protesta contra els seus companys de l'exèrcit quan tingué uoc l'assalt a la redacció del «Cu-cut», l'any 1900 i quan es voigüe declarar incompatible la seva qualitat de militar amb la de diputat a Corts, trencà l'espasa de coronel i va separar-se de l'exèrcit; quan va dissoldre's la Solidaritat Catalana, Macià va retirar-se del Parlament espanyol i elegit novament diputat es negà a presentar-se al Congrés, malgrat que vuit-cents catalans en tren especial anessin a les Corts a presentar l'acta; a la famosa Assemblea de parlamentaris, Macià presentà una proposta de revolució, sense eufemismes ni hipocresies; contra l'aiguall projecte d'Estatut autonòmic del 1921, Macià té un altre gest de rebeldia i crea un partit francament separatista i, després de crear-lo, anuncia francament al Parlament d'Espanya que vol crear l'exèrcit català que farà prevaler els seus ideals amb les armes a la mà; arribada la dictadura, prepara l'aventura de Prats de Molló, que han tractat amb ironia tots els seus enemics que són incapaces de fer-la; caiguda la dictadura, realitza el cop d'audàcia de travessar el territori francès que li era interdit i es presenta a Barcelona on el govern no s'atreveix a detenir-lo i el segresta i el torna a posar enllà de la frontera; torna a Catalunya i el 14 d'abril de 1931 proclama la República catalana des del balcó de la Diputació de Barcelona.

Aquests gestos de rebeldia, que solament pot fer-los un home de gran vàlua moral, són els que han fet de Macià un gran home, malgrat que molts d'ells hagin estat dedicats a ideals d'escassa grandesa.

Si els hagués realitzat per uns ideals de més alta envergadura social, un altre hauria estat el destí de Catalunya i d'Espanya. Però, sigui com sigui, el fet és que Macià fou enter en les seves idees i en les seves concepcions i quan enfront se li posava la rutina o la mala fe o la incomprensió, abans que cedir es rebel·lava com s'ha rebel·lat en circumstàncies semblants tots els grans homes de la humanitat.

Aquesta és la nostra lloanca franca i sense reserva: ha estat gran perquè ha estat un rebel.

Però ha tingut falles que també hem de blasmar francament. Una d'elles, que afortunadament no fou portada a execució, fou la seva idea malaurada d'intervenir en la lluita durant la guerra mundial. Si Macià hagués tingut poder per a fer-ho, hauria llençat milers de germans nostres als sofriments afrosos dels camps de batalla per una cosa tan migrada com la llibertat política de Catalunya. Li havia quedat el séc del militarisme que va conservar sempre poc o molt.

A part d'això, cal reconèixer en la persona del desaparegut Francesc Macià una honorabilitat i una lleialtat sense reserves. De soca burgesa, vivint sempre en un ambient burgès, va anar no

“Mort Macià, sols es creurà en realitats i si no les sap crear, el partit majoritari caurà fulminantment...”

...diu el company Comorera

El nostre President ja ha re-
près les seves activitats políti-
ques. Dimecres volgué retre el seu
tribut a les despulces de Macià i
sortí al carrer per primera vegada
després de tres setmanes de reclu-
sió domèstica. Quan arribem a
casa seva el trobem tot just allit-
tat, fadigat encara per les emo-
cions i el tragi de la diada. Amb
tot, s'inicia conversa, conversa
que recau forçosament sobre el
gran esdeveniment de què acabem
d'ésser testimonis.

—En l'acte d'avui no s'ha de
veure solament una manifestació
de simpatia per a un home, sinó
d'adhesió a una idea. Avui
s'ha demostrat que Catalunya no
és una ficció de poetes ni de po-
lítica, sinó una realitat viva.
Aquesta demostració s'ha anat
desenrotllant d'una manera lenta
i imponent davant d'homes que
la necessitaven, als quals podrà
ésser útil en els propers esdeveni-
ments que es preparen: davant
d'Alcalá Zamora que priva a Cat-
alunya del seu millor suport en
dissoldre Corts; davant del mi-
nistre de Marina; representant
d'un Govern enemic de Catalu-
nya, més per raons inconfessables
per raons íntimes o ideològiques;
davant de Prieto que ha pogut
així veure com la Catalunya que
nosaltres estimem és una massa
immensa de treballadors, i final-
ment davant dels cossos armats,
els més rebels a comprendre els
valors nous del nostre poble i els
més esquerps per a les noves fun-
cions i els caps dels quals hauran
pogut constatar i podran certifi-
car que aquest mateix poble com-
mogut d'avui el trobaran demà
contra ells si ells serveixen els ob-
jectius obscurs de la reacció.

Macià ha retut al darrer gran
servei a Catalunya en cloure d'una
manera tan gloriosa la primera
etapa de la nostra revolució. Els
que el succeïxin immediatament
no tindran la vida fàcil; hauran
de compensar amb accions
constants la diferència sentimen-
tal que hi haurà entre ells i el
gran desaparegut.

Val a dir que l'etapa Macià ha
estat l'etapa sentimental que ha
remogut a fons les energies catal-
lanes i la que s'inicia amb la se-
va mort ha d'ésser l'etapa cons-
tructiva, més substantivament re-
volucionària. Macià pogué, de-
gué ésser una flama romàntica i
ara necessitem paletes senzills
i infatigables que posant pedra
sobre pedra construïxin la casa
ideal.

Per tant, la política del nou
Govern ha de caracteritzar-se per
una ruptura definitiva amb el
passat. Hem de parlar menys i
fer més. Hem de resoldre un a
un tots els problemes que són
l'origen i la justificació del mo-
viment revolucionari, començant
pel problema de la terra, que és
el més madur i acabant per l'in-
dustrial, el més complex de tots

i la solució del qual està reser-
vada a nosaltres.

Els directores del partit majori-
tari han de tenir en compte que
si bé el poble no ha perdut enca-
ra la seva confiança i es mobilitza
entorn de les seves figures per-
què creu encara en la seva volun-
tat revolucionària, els temps han
canviat. Abans, Macià sol alimen-
tava l'esperança i aglutinava
les voluntats difícils. Avui no es
creurà més que en realitats i si
el partit majoritari no les sap
crear, caurà fulminantment, sense
honors, en mans de mil fac-
cions interiors, sense ideal i
sense moral. Hem de confiar que
en la lluita inevitable que s'ha
de produir desapareguda la fi-
gura que deturava la discòrdia,
se n'endurà la victòria la fracció
realment esquerrana i que serà
aquesta la que prendrà la direc-
ció del moviment. Hem de desit-
jar-ho així perquè cada dia és
més evident que Catalunya esde-
vindrà el refugi i el baluard de
la revolució espanyola.

Pausa. De sobte m'adono que
al damunt del seu llit, mig des-
plegada i amb acotacions dam-
unt d'un article, Comorera té
el darrer exemplar de «La Bata-
lla», portantveu del Bloc Obrer
i Camperol. A la meua mirada
interrogativa, Comorera contesta
allargant-me el periòdic. Veig
aleshores que l'article en qüestió

CASA DEL POBLE DE
BARCELONA
Primer de Maig, 7

Eleccions a regidors

Dijous, dia 4 de gener 1934,
a les deu del vespre

Miting
de presentació de
candidats

Oradors:

GRANIER-BARRERA
MARTINEZ CUENCA
ROSSELL MONTANER
JOAN FRONJOSA
i un representant de la U. G. T.
Presidirà JOVE BRUFAU

Nota. — Donada la importàn-
cia d'aquest acte i el nombre
d'oradors que hi prendran part,
es recomana la màxima puntua-
llitat.

es tracta d'una calúmnia baixa i
barroera, segons la qual Macià,
amb l'intenció d'atreure's els ra-
bassaires en les passades elec-
cions legislatives, hauria encar-
regat a Comorera «un nou pro-
jecte de llei de contractes de con-
reu que satisfés en tota la seva
extensió les més atrevides aspi-
racions dels treballadors de la
terra». Comorera, segons «La
Batalla», «s'avingué a la manio-
bra», sabent que allò no seria
altra cosa que un esquer per a
guanyar vots...

Comorera, serenament i reposa-
dament, comenta:

— Això és, senzillament una
infàmia. No pot trobar-se cap
altre qualificatiu més just. Ni la
redacció del dictamen ha anat
tal com suposa «La Batalla» ni
la U. S. C. podria acceptar con-
dicions huliants ni complicar-se
en la farsa de simular un dicta-
men amb fins electorals ni podia

(Passa a la pàg. 4.)

La U. S. C. i el P. S. O. E.

La Comissió Executiva del Partit
Socialista Obrer Espanyol ha
fet públic l'acord d'acceptar en
el seu si la Unió Socialista de
Catalunya.

Cal felicitar-nos-en i sobretot
desitjar que l'acceptació sigui de-
finitiva i es vegi confirmada en
el proper Congrés de la U. S. C.
que tindrà lloc dintre el primer
quatrimestre de l'any que demà
passat comença.

El fet d'ésser reconeguda la
Unió Socialista de Catalunya
com la Federació Catalana del
Partit Socialista Espanyol, val la
pena d'ésser comentat perquè sig-
nifica el triomf del socialisme cat-
alà i un avenç en el camí de la
comprensió per part del socialis-
me de la resta d'Espanya. El
problema del Socialisme a Cata-
lunya no l'havien comprès mai
els socialistes del centre de la pen-
ínsula i perquè no l'havien com-
près, el Socialisme no ha enfonsat
les seves arrels en terres catala-
nes fins que la U. S. C., fent
cleda a part, va escampar-hi la
seva lleuor.

A Catalunya hi ha dos proble-
mes que no podien ésser desco-
neguts pel Socialisme. Un d'ells és
l'existència d'una personalitat col-
lectiva, d'un grup ètnic innega-
ble, i l'altre és l'existència també
d'un esperit públic de renai-
xement diferencial que perseguia un

ideal d'autodeterminació. En al-
tres termes: hi ha la personali-
tat diferencial de Catalunya i hi
ha també el catalanisme amb els
seus matisos que van des del re-
gionalisme al separatisme.

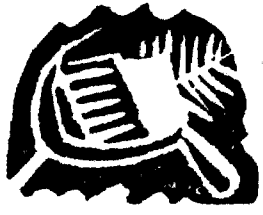
El fet diferencial de Catalu-
nya, i el caràcter ètnic ben mani-
fest d'aquest fragment d'Espa-
nya, no podia ni pot ésser desco-
negut per ningú que vulgui i sà-
piga examinar la vida col·lectiva,
la història, les característiques de
tota mena i, particularment, les
formes de producció d'Espanya i
dels diferents pobles que la com-
ponen. Per haver-ho desconegut
en temps pretèrits, la península
ibèrica alberga avui dos estats
que d'ànima i d'origen són ger-
mans i haurien de constituir-ne
un de sol: són Portugal i Espa-
nya que només el Socialisme pot
tornar a soldar en l'esdevenidor
en una ampla federació de pobles
ibèrics.

L'Espanya oficial, però, repre-
sentada tothora per l'esperit de
Castella, seu de la monarquia cen-
tralista i imperialista, no havia
volgut reconèixer mai l'existència
de Catalunya com a valor ètnic i,
després d'esquarterar-la en pro-
víncies i d'imposar-li la seva llen-
gua, havia arribat a l'extrem de

R. FOLCH I CAPDEVILA

(Passa a la pàg. 4.)

(Passa a la pàg. 4.)

Les Lletres Socialistes

COOPERATIVA DE LLIBRERIA, PAPERERIA I MATERIAL ESCOLAR I CIENTIFIC

Dimarts, dijous i dissabtes, de 5 a 7, a l'estatge social: Primer de Maig, 7 Casa del Poble Tel. 11482

Contra el Sometent

Un manifest dels obrers de Manresa

Les entitats de classe de Manresa que signen, han adreçat a l'opinió pública aquest manifest que ens plau reproduir:

Ennig dels esdeveniments revolucionaris d'aquests dies ha circulat amb insistència i visos de fonament la versió que, amb llicència de Sometent, es donaven facilitats a determinats ciutadans per adquirir una arma. I com a coincidència a aquesta versió hem pogut llegir en la premsa diària que el governador general de Catalunya ha recabert el concurs dels sometents per a coadjuvar a la sufocació del moviment revolucionari sorgit, i per la pròpia premsa diària, hem pogut veure que, efectivament, el Sometent ha actuat en les quatre «provincies» catalanes com a cos de ciutadans armats.

Les col·lectivitats obreres i polítiques que sotsgnien les presents ratlles, declaren prèviament i formalment ésser en absolut alienes al moviment revolucionari d'aquests dies, i àdhuc condemnant-lo en els procediments emprats, no poden menys, tanmateix, que expressar públicament la seva protesta contra l'emprament del sometentisme com a element de repressió. Per a nosaltres, armar i atribuir facultats repressives al Sometent significa armar i facultar els elements de reacció, la Lliga i la burgesia feixista, els quals actuen avui contra un insensat i inadmissible moviment revolucionari de dubtós origen, però que, demà, impunement poden servir-se dels seus fusells i les seves pistoles sometentistes per a dirigir-les contra les genuïnes llibertats populars que avui més que mai estan amenaçades per la Lliga i el feixisme a Espanya.

Nosaltres, fidels a l'esperit del poble, manifestat el 14 d'abril de 1931, creiem que el Sometent ha de desarmar-se i dissoldre's, car porta en si un esperit regressiu i un element de feixisme. Federació Local de Sindicats C. N. T. (oposició). — Bloc Obrer i Camperol. — Sindicats inscrits a la U. G. T. — Associació Obrera de les Arts del Llibre. — Sindicat Autònom de la Construcció. — Sindicat de Barbers. — Sindicat de Llum i Força. — Sindicat Obrer de la Indústria Cíntera. — Sindicat de Cambrers i Cuiners «La Nova Aliança». — Unió Socialista de Catalunya.

Manresa, 16 de desembre de 1933.

Jovenut Socialista de Catalunya

VISITA A LA INDUSTRIAL FLEQUERA

Està en preparació una visita col·lectiva als forns que «La Industrial Flequera» té instal·lada a Sarrià. Essent la instal·lació moderníssima, creiem que interessarà a tothom. En principi pensem dur-la a terme en el matí de la diada de Reis. Oportunament ho anunciarem.

ECONOMIA POLITICA

Avui es donarà la setena lliçó d'aquest curs que tan interessant ha resultat. A l'hora de costum i a l'aula núm. 4.

EXCURSIONISME

El dia 7 de gener es portarà a terme una excursió a Sant Llorenç de Munt. Més endavant donarem a conèixer els detalls referents a aquesta sortida. Per detalls a la nostra secretaria.

BIBLIOTECA

Esperem els llibres dels companys.

Documents de política municipal

L'exploració dels serveis públics en administració directa

Continuant la publicació d'estudis sobre política socialista municipal que hem emprats amb el desig d'orientar els nostres companys sobre la mecànica i les possibilitats del nostre programa mínim municipal, els oferim aquest interessant estudi del company francès Bertre, sobre l'administració directa dels serveis públics dels ajuntaments i altres corporacions. No creiem que calgui subratllar tota la importància i oportunitat d'aquest estudi. Catalunya és la terra promesa de les empreses explotadores dels serveis públics; en ella s'hi han trobat els capitalistes de tot el món per a zuclar als pobres usuaris i a les nostres corporacions públiques, tota la seva vida i tots els seus recursos.

Les properes eleccions municipals han de fer-se sota el signe de l'alliberació del nostre poble de les empreses capitalistes de serveis públics. Per estudiar les possibilitats de la seva substitució i les noves formes que han de realitzar-la, aquest treball serà un afut valuosíssim als nostres companys cridats a fer sentir la veu socialista en els municipis catalans.

Dintre de la història de l'administració municipal hi ha una època — en alguns països llunyana, en altres actual — en què l'Estat, les diputacions provincials i els municipis deleguen a particulars o a grups capitalistes la gestió i àdhuc la propietat de llurs serveis públics. Aquest sistema de «concessió», universalment condemnat pel gran nombre d'abusos que engendra, ha estat superat ja en molts països. Però el capitalisme resta, més que mai, a l'aguait de la propietat pública per explotar-la i treure'n profit. I quan no ho pot fer sota la forma de «concessió» ho fa sota altres formes. El concessionari omnipotent d'ahir accepta ésser només avui que l'empleat remunerat de la col·lectivitat mestressa dels seus serveis d'interès públic. És un simple arrendatari, sotmès, en teoria, a la direcció i el control de la col·lectivitat. Està interessat en els beneficis, però les pèrdues van a càrrec de l'autoritat pública que suporta tots els riscos de l'exploració, per bé que des del punt de vista tècnic no exerceix cap influència. En definitiva, els capitalistes que han obtingut l'arrendament es beneficien dels avantatges de l'exploració sense participar en les seves pèrdues. Si administren malament o dilapiden el diner del comú — cosa que passa sempre — no són ells els que en paguen les conseqüències. Són sempre les finances públiques les que sofreixen el dèficit. Aquest règim bord i incoherent s'anomena l'«administració interessada».

Un exemple d'aplicació d'aquest sistema el trobem a París. El municipi de París ha arrendat el seu gas, la seva electricitat, el seu metropolità; el departament del Sena, els seus transports de superfície. Aquest darrer exemple és típic. La «Societat de Transports en comú de la Regió Parisenca» emborsa anualment, en forma de remuneracions i de primes, un nombre considerable de milions, mentre el pressupost departamental inscriu al seu passiu sumes variant entre 100 i 150 milions. La disbaixa no s'atura ací: l'administrador i els membres del seu consell d'administració passen les comandes de material de proveïments a filials creades per ells mateixos, dels quals són igualment els directors. Podem comptar quins formidables beneficis poden realitzar d'aquesta manera! El públic, com a usuari i com a contribuent, assegura grossos dividends a aquests senyors, en forma d'augment de tarifes i d'impostos.

LA COL·LECTIVITAT HA D'ADMINISTRAR PER COMPTE PROPÍ ELS SEUS SERVEIS PÚBLICS

A aquestes formes d'exploració que gaudixen, actualment, del favor dels partits reaccionaris i de galbrec tota la premsa, hem d'oposar-hi el sistema de l'administració directa, això és, l'exploració i la gestió per la pròpia col·lectivitat dels propis serveis públics.

En totes les dures batalles que s'entaulen entorn d'aquesta qüestió — ja sigui sobre el camp o en el domini econòmic — els partits socialistes han d'estar sempre als primers llocs del combat. En totes les corporacions municipals on estiguin representats, ha de preconitzar amb força l'aplicació de l'administració directa, que no és per

ells una fórmula doctrinal, sinó la necessitat de protegir la propietat col·lectiva contra l'expropiació dels capitalistes i d'assegurar tots els drets dels treballadors.

RESPOSTA ALS ARGUMENTS DELS NOSTRES ADVERSARIS

Contràriament a nosaltres, els conservadors de tots els països es mostren resoltament hostils contra aquest sistema. Secundats per la gran premsa, directament interessada a apartar aquest perill que amenaça sempre els poderosos grups financers, esgrimeixen contra l'administració directa tots els arguments dels economistes liberals: absència de responsabilitat, burocràcia incompetent, demagògia del personal, etcètera.

L'excel·lent resultat donat pel funcionament d'administracions directes a Viena i a diverses ciutats de França i a Anglaterra, és la millor resposta als atacs dels nostres adversaris. París, per exemple, construeix les seves conduccions d'aigua i els túnels del metropolità per administració directa. ¿Qui gosarà declarar que aquests admirables treballs serien realitzats millor per la indústria privada? Els Estats de diversos països europeus administren enormes xarxes ferroviàries, amb gran satisfacció dels usuaris. ¿I és que no hi ha, per ventura, una altra administració d'Estat que ningú pensa atacar perquè ja fa més de cent anys que funciona sense interrupció, la de Correus? (1)

ELS SOCIALISTES CONTRA LA IRRESPONSABILITAT I LA BUROCRACIA

Més que ningú, els socialistes són hostils a una administració purament administrativa i burocràtica.

Els socialistes han lluitat sempre per obtenir dels Parlaments una autonomia cada dia major dels municipis. Ja en 1918 el nostre amic Edgar Milhaud escrivia en el primer número dels seus «Annales de la Régie directe»:

«No basta que l'empresa municipalitzada sigui sobreposada mecànicament als quadros tradicionals de les administracions municipals i nacionals, creades per a altres finalitats. Cal crear quadros especials per a ella, acomodats a la seva funció i al seu objectiu. Primer que tot, li són necessaris una gran llibertat de moviments i una gran autonomia financera i administrativa.»

Diu encara: «S'estan preparant noves fórmules, diverses i elàstiques, que conciliaran harmònicament els interessos dels productors i dels consumidors i asseguraran la cooperació fecunda entre la col·lectivitat productora, la col·lectivitat consumidora i els òrgans deliberants i executius de la col·lectivitat pública.»

Heu-nos ben lluny de l'estatisme irresponsable de què els nostres adversaris de mala fe ens acusen.

Per la seva part, el Congrés Socialista francès ha respost a aquestes objeccions i ha exposat la nostra concepció de l'administració directa, en una resolució adoptada l'any 1925. Pel seu innegable interès convé reproduir-la en els seus punts capitals:

«L'administració municipal socialista ha de realitzar la concepció democràtica fins al més alt grau compatible amb una gestió racional dels organismes delicats que té al seu càrrec. L'administració socialista ha d'estar totalment identificada amb el principi que qualsevol gestió, en qualsevol règim jurídic o social, que es pot concebre, no podrà aconseguir el màxim de rendiment si no posa en joc l'interès d'aquells que hi participen, llur competència i llur responsabilitat...»

«Hi ha diverses maneres de concebrir l'administració directa: la primera, la més simple, consisteix a fer passar a les mans de les autoritats públiques. Estat, Regió, Municipi, un cert nombre d'exploracions que han adquirit un cert grau de concentració...»

«Però àdhuc el principi del traspass sense condició d'atribucions econòmiques als cossos polítics, provoca reserves molt serioses...»

«La primera és que en no estar prou diferenciades les funcions econòmiques de les polítiques, no sempre és la preocupació dels interessos generals la que preval en l'administració dels serveis públics. La política de partit ha penetrat en aquest terreny que hauria d'ésser-li prohibit, de manera que en molts casos l'administració directa, en lloc d'aprofitar la col·lectivitat, aprofita únicament els amics del poder. Un

(1) Catalunya no ofereix fins ara més que uns tímids assaigs d'administració pública directa. Entre ells cal destacar en primer lloc, amb elogi, l'exploració per l'Ajuntament de Roda d'un servei d'òmnibus entre aquella població i Vic. (N. de R.).

La Federació Fabril i Tèxtil (U.G.T.) davant de la situació actual

ES DECLARA IDENTIFICADA AMB EL PARTIT SOCIALISTA

Reunit el Comitè Nacional de la Federació, ha estudiat detingudament la situació política del país en relació amb la classe treballadora en general i a les nostres indústries en particular.

A criteri del Comitè Nacional, la situació és delicadíssima si es té en compte l'actual constitució de la Cambra Legislativa, en la qual tenen majoria els grups que fonamentaven llurs campanyes electorals en el lema d'«antimmarisme», lema que, a criteri nostre, era la careta que feien servir per no presentar-se davant el Cos Electoral tal i com són, això és com enemics dels treballadors i més concretament, dels treballadors organitzats.

D'un Parlament com aquest, tenim la temença que naixerà un Govern reflexe fidel de la majoria i la seva tasca, forçosament haurà d'ajustar-se a aquests principis seus d'enemistat sistemàtic al proletariat i als seus organismes.

Per altra banda, els cacles d'anys enrera han tornat a resorgir i a campar al seu gust; el seu adveniment s'ha assenyalat per l'acomodament dels treballadors que estaven al seu servei i que en les passades eleccions votaren les candidatures dels obrers i republicans d'esquerra.

Tot fa preveure que es tracta de fer-nos retornar als ominosos temps de l'Espanya caciquil, mantenint la irritant divisió del país en senyorets perdona-vides i busca-rons, posseïdors de totes les riqueses, i un exèrcit desarmat de perdularis, famèlics i ignorants.

Per tal d'aconseguir-ho, la burgesia no repara en mitjans i sembla que va prenent carta de naturalesa dins de la mateixa, l'alçar bandera feixista per a continuar defensant amb més eficàcia els seus privilegis de classe i casta i imposibilitar la marxa evolutiva que havia començat Espanya en dos anys i mig d'una governació republicana esquerrana.

La Federació Espanyola de les Indústries Fabril, Tèxtil i Annexes, per mitjà del seu Comitè Nacional, genuí portaveu seu, fa constar que veu amb satisfacció que la Unió General de Treballadors segueixi atentament la situació política del país i que, en aquestes circumstàncies, vagi de comú acord amb el Partit Socialista Obrer Espanyol, als organismes del qual ens és plaent de fer-los avinent que ara, com sempre, ens sentim identificats amb les seves tàctiques i que estem disposats a secundar totes les iniciatives perquè tinguem la seguretat que elles tendiran a fer una Espanya nova, a fer que la República de treballadors de totes classes, sigui una República proletària de fet, lliure de caciquismes, de privilegis i de falsos defensors de la gloriada democràcia.

La República Espanyola, al nostre criteri, no pot retrocedir ni un pas en el seu avenç iniciat i ha de continuar la tasca legislativa engegada per les Constitucions, en un sentit més radical, i si s'intentés fer el contrari, traint d'aquesta manera l'esperit de la Revolució Espanyola, aleshores, per defensar aquests principis, o millor dit, per a superar-los, aquesta Federació d'Obrers Tèxtils entén que hem de demanar una altra vegada més l'ajut del proletariat del país per anar a la implantació integral d'una República Socialista. Per tot això poden comptar la Unió General de Treballadors i el Partit Socialista amb la Cooperació entusiasta dels treballadors de la fàbrica organitzats, que respondran unànimement a les iniciatives de les nostres organitzacions centrals, les úniques institucions que responen a l'esperit de les seves masses, poden fer possible la implantació del desitjat règim de baixa.

Madrid, 9 de desembre del 1933.

El Comitè Nacional: S. Vidal Rosell, Secretari general; Antoni Gancedo, President; Vocals: Felip Marco, Alfons Cerdan, Felipa López, Olimpia Montoya, Santiago Aznar, Jaime Comas, Francesc Rodríguez, Florenci Calzada i Miquel Santos.

Correspondència de Redacció

Just, Pineda. — Procureu escriure més concisament.

Josep Andreu, Barcelona. — Passeu qualsevol dilluns, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou, per aquesta Redacció.

Vicenç Bartra, Mataró. — L'Administrador us contestarà. Mentrestant podeu adreçar-vos a la Casa del Poble de Mataró.

Felisa Oromí. — Anirà. Una altra vegada procureu escriure sobre temes més curts. Escolliu un altre pseudònim.

Femelpressec. — Procureu publicar-ho. Escurçat, naturalment. Escriviu sobre una sola cara del paper i més curt. Escolliu un altres pseudònim.

Crèdit i Previsió

SOCIETAT COOPERATIVA

Corts, 678, 1.ª - Tel. 16871

L'objecte de la Societat es practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucr en aquestes activitats

ANTECEDENTS PER A ESPANYA

Com s'instal·la el feixisme

La marca del feixisme es manifesta gairebé arreu amb les mateixes condicions preliminars, les mateixes característiques, la mateixa amalgama de circumstàncies oposades, etc. Aquesta uniformitat en els símptomes és susceptible de facilitar la lluita contra el feixisme amb la condició que aquests símptomes siguin descoberts i assenyalats constantment i que el seu coneixement sigui explotat convenientment.

Un exemple típic es troba en el plebiscit recentment organitzat per Estònia a favor de l'ampliació dels poders al cap de l'Estat, primer pas vers el feixisme integral i que allà, com a totes les nacions, tingué per causa el descontentament provocat pel govern, el fracàs del qual s'interpretà com a fracàs de la forma de govern, és a dir, de la democràcia.

Un altre símptoma general: aquest descontent tingué per conseqüència que el nou curs rebés adhoc els sufragis dels mitjans burgesos representats en el Govern i que, en el fons, no són els adeptes predestinats del feixisme.

Estaven contra la forma de la constitució (que fou adoptada per gran majoria) a més del proletariat, les classes mitges, el partit centrista nacional i els "colonos" els representants dels quals formaren part del Govern de Jaan Tormisson, tan odiat. Però aquesta oposició no era més que de pura forma i la seva resistència era solament tangible. En realitat tota la burgesia, els agraris, els industrials, els comerciants i altres classes mitges han reconegut les fórmules de la nova constitució. En aquesta ocasió solament hi hagué l'excepció d'un petit cercle de persones ben informades de les coses polítiques i susceptibles de pensar per elles mateixes.

No es pot negar, ens escriu un corresponent estonià, que s'ha donat la pena de descriure les diverses categories amb més exactitud que de costum, «que una part de la classe obrera ha sofert també la influència de la demagogia feixista. També una gran quantitat de comunistes han votat en pro del canvi de la constitució, seguint la consigna de que ja no pot ocórrer res pitjor».

Aquest corresponent estableix el següent repartiment de les categories individuals d'electors que han donat la seva aprovació (és la classe d'electors que es troben en tots els països on existeix una propaganda feixista i que es caracteritzen per la seva simplicitat en el pensament polític i per la innocència amb què creuen en les promeses feixistes, tan ràpidament oblidades com fetes).

Primer. Electors partidaris del principi de l'extensió de poders al cap de l'Estat en espera d'avantatges econòmics (una part notable de la població rural i de les ciutats).

Segon. Electors cansats de la política del govern Tormisson (deprecativa monetària, estat de setge, censura) i que d'aquesta manera pensen veure's lliures d'aquest govern.

Tercer. Electors que atribueixen al règim parlamentari totes les misèries del moment.

Quart. Electors entusiasmats per la promesa de disminuir el nombre de diputats i el total de les indemnitzacions parlamentàries.

Cinquè. Electors dels camps, adversaris de les administracions comunals i cantonals i que creuen en les promeses feixistes d'abolició d'aquests organismes.

Sisè. Electors que suposen que amb l'esmena de la Constitució restaria lliure el camí per a la liquidació de tots els partits (en el fons aquests electors són adversaris de la dictadura d'un sol partit, la qual cosa, però, és la conseqüència d'aquesta liquidació).

Setè. Reaccionaris i conservadors convençuts que no són feixistes, però que esperen d'aquesta manera arribar a la derogació de la Constitució democràtica.

Vuitè. Minories (bàltiques i russes). Novè. Aventurers, advocats acomiadats del servei governamental o separats dels col·legis, elements criminals, fracassats, etc.

Desè. Feixistes pròpiament dits que tenen la intenció de modificar la constitució seguint l'exemple d'Alemanya i Itàlia.

Amb relació a les perspectives de l'esdevenidor, s'ens comunica:

«El moviment obrer ha d'afrontar grans dificultats, a despit que el veritable feixisme no estigui encara al poder malgrat la reforma constitucional. El nombre dels feixistes convençuts és encara reduït, però les eleccions d'aquí a pocs dies, i el valor dels feixistes; una part de la burgesia ha reconegut el feixisme. Encara no és de temer la suspensió de les organitzacions obreres. Malgrat totes les dificultats, el proletariat progressa poderosament i segueix la unió de les seves forces internes.»

Al Parlament de Catalunya

Cooperació i capitalisme

EXTRACTE DEL DISCURS PRONUNCIAT PEL COMPANY FRONJOSA EN LA SESSIÓ DEL DIA 20 DE DESEMBRE, EXPOSANT EL CRITERI DE LA NOSTRA MINORIA EN LA DISCUSSIÓ DE LA TOTALITAT DE LA LLEI DE BASES DE COOPERACIÓ

Company FRONJOSA: Nosaltres creiem que aquesta Llei de bases de cooperació és la més important que s'ha presentat a la discussió d'aquest Parlament.

Jo no entraré a discutir aquest Projecte de Llei de bases, sota els aspectes econòmics. El meu estimat company Ruiz i Ponsetí, en la discussió de l'articulat, ja farà notar en alguns articles que nosaltres, d'una manera essencialíssima no estem del tot conformes; però hem de dir, no obstant aquesta disconformitat—que nosaltres a través de la discussió manifestarem—que aquest dictamen, aquest Projecte que ara estem discutint, és —torno a dir-ho—el més important que s'ha portat a la discussió de la Cambra.

LES OPOSICIONS FONAMENTALS ENTRE COOPERACIÓ I CAPITALISME

I, parlem clar, com volia el senyor Vallès i Pujals. Nosaltres, contràriament a la opinió interpretada, encara que no hagi estat manifestada pels senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana al seu anticoperalisme o posem el nostre franc cooperativisme. Precisament no és un secret per ningú, que el cooperativisme forma part d'una de les accions, de la triple acció del socialisme internacional. Una d'aquestes accions és precisament el cooperativisme, fins a l'extrem que, en les previsions que fem nosaltres per a l'organització de la societat, s'arriba a donar una facultat de tal naturalesa a l'organització cooperatista, que a ella confiem precisament la producció de tota la riquesa i la seva distribució, i creiem precisament que aquest sistema de producció cooperatista és molt més humà i molt més racional que el sistema de producció i de distribució de riquesa que té establert la societat capitalista. Diem que és més humà, més racional; i tècnicament i moralment és també superior, perquè les crisis cícliques, que segons els teoritzants de l'economia liberal burgesa s'accepten com un fet fatal, no són possibles que es donin en l'organització cooperatista. I l'atur forçós, aquest flagell que la societat moderna no pot resoldre mentre i tant la producció estigui confiada en mans del capitalisme, desapareixerà; i essent així, la depauperació permanent de la raça a la qual, a conseqüència d'aquesta crisi i d'aquesta manca de treball, estan sotmesos periòdicament els treballadors, nan de desaparèixer també. L'explotació de l'home per l'home, la característica essencial de la societat actual, també desapareix amb l'organització de la producció a base cooperatista. La discòrdia entre homes i pobles, i la seva immediata conseqüència, la guerra, és també una d'aquelles coses que preveiem possible de desaparèixer quan la producció de riquesa es faci amb el sistema cooperatista. I, finalment, aquest sistema capitalista que posa en perill permanent la civilització humanista, l'ha de fer desaparèixer precisament el sistema de producció cooperatista. En un sistema de producció i distribució de la riquesa de caràcter cooperatiu, això no és possible; i no és possible perquè hi han raons fonamentals, que examinant les d'una manera sols superficialment es veu tot seguit que clou les possibilitats. Al principi capitalista de producció per al guany, la cooperació oposa el principi de la producció segons les necessitats del consum organitzat. Per tant, no es produeix en vista exclusivament al profit, perquè els preus en el mercat no vénen regulats segons la conveniència del productor, i, de vegades, no del productor, sinó d'un factor intermediari que no té res a veure amb el productor i el consum, sinó que la producció es fa en funció precisament de la necessitat d'aquest consum. Al principi capitalista de la plusvàlua i de l'acumulació de capitals, la cooperació oposa la supressió del profit, proporcionant a la massa consumidora un major poder de compra, o creant capitals col·lectius que serveixin per a l'establiment d'empreses de producció. I això, que són les essències en què es fonamenta el cooperativisme, el Govern de la Generalitat de Catalunya, té el deure d'encoratjar-ho, per una raó: perquè el poble de Catalunya ha demostrat que sent per la cooperació un interès i un entusiasme que no es troben gairebé en altres pobles de la Península Ibèrica. Deia el meu antic professor senyor Tallada que Catalunya és un poble individualista. Jo crec precisament que és tot el contrari. Catalunya és un poble eminentment col·lectivista. Jo us diria que totes aquelles organitzacions que d'una manera espontània, que totes aquelles manifestacions del poble català que han sortit de la se-

va consciència d'una manera espontània, sense respondre ni sense conèixer teories preexistents, han tingut precisament un aspecte francament col·lectivista. Tenim nosaltres les cooperatives de consum de Catalunya; no hi ha cap altre país d'Espanya que en pugui mostrar una quantitat com les que Catalunya pot mostrar. Les mateixes mutualitats—un altre aspecte de la cooperació—són també una manifestació del sentiment col·lectivista de Catalunya.

LES RAONS QUE OBLIGUEN EL GOVERN A RECOLZAR EL MOVIMENT COOPERATIU

No som un país individualista, no; aquí el que passa és que alguns senyors interessats en voler combatre certes reivindicacions de caràcter col·lectiu, perquè no ens deixàvem potser explotar de la manera que a ells els era plaent, i perquè aquesta explotació tant política com econòmica, ens mereixia el nostre apartament, deien que aquest apartament nostre responia a un sentit individualista, i és precisament aquesta possibilitat de què tot un poble pugui constreñir-se dintre d'ell, fent cas omís gairebé del que no afecta a les seves qüestions de caràcter col·lectiu, és precisament quan és possible que un poble actuï i es comporti d'aquesta manera. I per l'existència d'aquest sentiment cooperatiu del poble de Catalunya, el Govern de la Generalitat té el deure de recolzar-lo i d'orientar-lo.

Si solament fossin aquests els motius que aconsellés el Govern a intervenir en el moviment cooperatiu, ja tindria una certa importància, perquè, contràriament al que opinen els senyors de Lliga Catalana, jo crec que suposar que totes les activitats col·lectives d'un país poden quedar desarticulades i inconnexes, podrà ésser un bell ideal de la F. A. I., però mai no serà un bell ideal d'unes persones que volen que totes les organitzacions, totes les activitats d'un país sincronitzin en un ideal superior i, per tant, no hi ha ningú al qual pugui ésser-li permès el desentendre's de la col·lectivitat.

El Sr. GALÉS: Es que hi ha l'anarquisme del capital.

Company FRONJOSA: No hi ha pitjor anarquista que el capitalista. (Rumors en la Minoria de Lliga Catalana).

Deia, doncs, que si això no fós suficient, si el sentiment cooperatiu inat en el poble de Catalunya no fós suficient per a intervenir en el moviment cooperatiu de casa nostra en tota la seva extensió, hi ha qüestions de caràcter econòmic que li aconsellarien al Govern a intervenir.

Nosaltres tenim aquí dades que ens demostren que l'índex cooperatiu del cost de vida és molt inferior al del comerç privat i que la Cooperació es troba arrelada d'una manera profunda en la vida del poble.

Per això els Governos de tots els països vénen obligats a donar tot el seu recolzament per encarrilar d'una manera eficaç les activitats d'aquests organismes que demostren la possibilitat d'una organització més racional de l'economia, ja que poden proporcionar a la classe consumidora aquesta baixa de preus de vida que no han trobat la manera d'aconseguir les empreses capitalistes.

DE COM LA LLIGA NO ENTEN NI SAP RES DE COOPERACIÓ

En aquests moments de crisi de treball, en aquests moments d'atur, en els països on la Cooperació ha tingut importància, ha estat un gran factor perquè aquest atur no fes veritables estralls. A Anglaterra, precisament, que tots sabem que ha sofert aquest flagell, no ha estat més ostensible i més tràgic per la gran importància que té la cooperació en aquell país. Heus ací un altre argument, una altra conveniència, una altra necessitat de què el Govern de Catalunya prengui al seu compte l'encarrilament i l'ajut d'aquestes entitats cooperatives, que són les que han de substituir la producció i la distribució de la riquesa d'aquest règim que ens proporciona aquestes tragèdies, que té plantejats una sèrie de problemes que els seus tècnics no es veuen en cor de dir que no tenen solució i per això només cerquen arguments per a demostrar que el moviment socialista és un error i una equivocació. Jo crec que el que haurien de fer és donar-nos la fórmula i dir-nos quins són els remeis que poden curar aquest permanent desgavell de la societat de la qual ells són els sacerdots i els orientadors.

Deia el senyor Tallada—que d'aquestes coses jo n'hi he sentit parlar moltes vegades i m'ha agradat més que avui—que les cooperatives a Rússia no són més que unes botiguetes i uns noms.

El Sr. TALLADA: Cooperatives de consum.

Company FRONJOSA: Jo tinc precisament aquí un «rapport» de la Unió Central de Societats de Cooperatives de consum de la U. R. S. S. del 25 de març del 1933, que està a la seva disposició, i demostra precisament el contrari. Rússia, avui, confia precisament la distribució dels seus productes—i ho demostra precisament aquesta estadística del 25 de març del 1933— a les entitats cooperatives. És de l'única manera que es normalitza i nivella la producció de la riquesa d'aquell país. I això és precisament tot el contrari del que deia la V. S...

El Sr. TALLADA: Em referia a les cooperatives de producció.

Company FRONJOSA: ...i cada dia a Rússia, el cooperativisme, tant en el que fa referència al seu aspecte de producció om al seu aspecte del consum, va prenent més importància i es veu ja d'una manera fatal quin serà l'organització que prendrà la producció de riquesa a Rússia. Així, doncs no es tregui massa l'exemple de Rússia, perquè, a part de què està molt lluny, no sempre se'n parla amb completa independència de criteri; i com que és molt corrent en els senyors de la Minoria de Lliga Catalana, quan es tracta de rebentar qüestions que a nosaltres ens són d'una gran estima, treure'ns com a demostració del fracàs d'aquestes qüestions, Rússia, preveient això, ja m'he procurat portar el «rapport» darrer, per a poder tenir la satisfacció de dir al meu estimat professor senyor Tallada que aquesta vegada, o l'havien informat malament o tenia les informacions enderreries...

CAL ELOGIAR AQUESTA LLEI QUE ESTABLEIX LA DEGUDA UNITAT ENTRE TOTES LES FORMES COOPERATIVES

Insistim, per si no se'ns ha entès prou clar, que per a nosaltres la cooperació és un mitjà d'emancipació. Quan deixa d'ésser això, a nosaltres no ens interessa, a nosaltres no ens impressiona. La cooperació és un mitjà d'emancipació econòmica i moral. Precisament una de les coses que té de bones aquest Projecte, és la que troben dolenta els senyors de Lliga Catalana: Aquesta concepció general de la cooperació, perquè cooperació són les mutualitats, cooperació són els sindicats agrícoles i cooperació és aquest sistema de treball col·lectiu de les cooperatives de producció. És per a nosaltres el millor que té aquest Projecte. Quan aquí, des d'aquests bancs, (assenyala la Minoria de Lliga Catalana.) n'ha sortit la crítica i la comparació entre la Llei espanyola i aquesta que estem discutint, no s'interpreta el que representa aquesta Llei espanyola. Allò, és una Llei de cooperatives, una Llei d'entitats cooperatives de consum i de producció, i això és una Llei de bases de cooperació que agafa totes les formes de cooperació. (Rumors d'aprovació en la Majoria.) Per tant, no pot ésser pas una cosa igual, en la seva part podríem dir-ne orientadora, aquesta Llei i la Llei espanyola, perquè després d'aquesta Llei de bases, nosaltres vindrem obligats, fonamentant-nos en les bases que sentim, a fer la Llei de Cooperatives, com vindrem obligats a fer la Llei de Mutualitats, com haurem de fer la de Sindicats Agrícoles i la Llei del Banc de Crèdit Agrícola i totes aquelles altres formes que té la cooperació. Per això, jo m'esverava quan gent tan docta com són aquests senyors, (assenyala la Minoria de Lliga Catalana.) confonien, d'una manera lamentable, aquesta Llei amb la Llei de cooperatives espanyoles, que no té res a veure amb el que ara estem discutint. (Rumors d'aprovació en la Majoria.)

SI NO HEM DE FER UNA LLEI CORATJOSA I RADICAL, MES VAL NO FER-LA

Una qüestió que nosaltres no hi transigirem serà en l'anul·lació del principi cooperatiu que diu: un home, un vot. A això nosaltres no hi podem estar d'acord. En aquest dictamen no es guarda amb la deguda pureza aquest principi. Hi han organitzacions en què el nombre de vots no ve representat pel nombre d'individus, sinó per altres circumstàncies que, en analitzar-les aquí, en la discussió de la totalitat, demostrarem que són una enormitat democràtica, que a nosaltres ens estranya que els membres de la Comissió i el senyor Ventosa i Roig acceptin; i l'accepten per a conservar i preservar certes col·lectivitats, certes organitzacions cooperatistes, que més que fer un bé al cooperativisme, el que fan és pertorbar la creació d'entitats que tindrien un sentiment de solidaritat, un sentiment de cooperativisme, que no tenen precisament

COMARCALS

Pineda

LLIBRES I EINES

Hom afirma que Pineda és un dels pobles més cultes de Catalunya i jo entenc, que si bé entre nosaltres tenim un nombre de persones, que elles soles, una per una, honoren, no a una vila com Pineda, sinó a una ciutat, i un nombre important de persones de cultura mitjana apreciable, manca encara la quantitat indispensable per a fer indiscutible aquella afirmació.

Les darreres eleccions foren una demostració palpable. Tots, homes i dones, demostraren una indecisió fatal respecte el vot que havien de donar; els agents electorers de la reacció, trobaren el camí fresat per tombar a una opinió, per subornar qui fos, per coaccionar, i per a comprar vots d'inconscients... ¿On era aquell coneixement de la realitat que fes comprendre la falsedat de les propagandes a base de regals, com també l'aparició de grans treballs per els obrers, de pau per a tots, de l'anul·lació del servei militar obligatori, etc... coneixements aquests sols assequibles per la cultura?

Allà on hi ha cultura no es possible creure amb miracles ni atribuir a un sol home forces sobrenaturals. Act, en canvi, s'acusa un home com Serra i Moret, d'ésser culpable de les dificultats o de la impossibilitat en què us trobareu, aquest any, per a fer l'exportació a Anglaterra de les patates primerenques... Amb una mica d'entendiment, si no de cultura, es pot capir fàcilment que un home, per molta part que representi en el Govern de la Generalitat, no pot ésser l'àrbitre des d'ací, de l'economia anglesa, d'aquella poderosa nació que resol les seves qüestions, sobre interiors, sense necessitat d'encaparrar-se per la prosperitat o ruïna que les seves decisions puguin portar-nos a nosaltres.

Per manca de cultura, també, hem vist com socis de la Cooperativa i del Sindicat Agrícola, donaren vots a la candidatura contrària a allò que representa una Cooperativa obrera o un Sindicat d'agricultors, obrers també. ¿Heu vist mai algú que amb coneixement del que feia es donés garrotades ell mateix.

Més exemples podríem retreure, però serà millor acabar amb una recomanació als joves de Pineda, els quals encara són a temps a rectificar: Que vegin el camí únic que els ha de dur a la possessió plena de la cultura, que tan clar us ensenyen les individualitats selectes: el camí de la pròpia superació pel propi esforç. Cerqueu pel propi esforç, en els llibres, en conferències, allò que és indispensable conèixer. Esforceu-vos a instruir-vos més, cerqueu el consell de qui sigui per la selecció de les obres les més convenientes i de més fàcil assimilació com a començament. Després, tot marxa sol.

Eines del taller i màquines de la fàbrica alternant amb llibres alliberadors de la intel·ligència, incansablement. Aquest és el camí del saber, el camí de la perfecció humana.

JUST

aquestes que amb aquesta disposició es volen salvar i es volen preservar.

I dic, finalment, que aquest Projecte o es fa d'una manera valerosa o és millor que no es faci. La República i fins l'autonomia de Catalunya, si tenen un defecte que li ha de costar car si no el corregeix aviat, és que han volgut fer les coses a mitges. Si aquest Projecte no és fet i no surt aprovat del Parlament amb un esperit coratjós, d'anar posant la primera pedra al nou edifici que ha de substituir a aquest que està en runes, però que s'aguantava perquè no hi ha cap sistema econòmic que el substituï, si nosaltres, si vosaltres que us convé més que a nosaltres, no procureu vetllar perquè aquest traspàs es faci d'una manera automàtica, i que hi hagin aquells elements que hagin de substituir el sistema actual, caureu; i no us podreu queixar de l'error de no haver fet aquell servei que hauríeu de fer com a Partit d'esquerra burgesa, i és de possibilitar aquesta obra, que nosaltres sabem que fins a cert extrem no podríem arribar a la transigència, i a la contemporització, amb aquests senyors (assenyala la Minoria de Lliga Catalana.); i que, per tant, en aquests moments de decidir-vos, no us heu de decidir a fer una cosa híbrida que no resolgui res i que intervingui en la vida d'aquestes col·lectivitats, perjudicant-les i desorientant-les sinó intervenint d'una manera coratjosa, racional i, torno a dir, a possibilitar la marxa gradual, la marxa ascendent, vers una societat que vosaltres i nosaltres i fins aquests senyors (indica la Minoria de Lliga Catalana.) presenten la seva fatal existència (Signes negatius en la Minoria de Lliga Catalana.), però que ells, agafats als seus vells prejudicis i als seus interessos, no veuen que mantingent-se amb aquesta cohesió i impossibilitant Projectes com aquest, el dia que vingui el terrabastall no els valdrà ni la «bula de Meco». (Rialles).

MACIÀ

(Ve de la pàg. 1.)

obstant tan enllà com el seu origen i el seu ambient li permetien. Veia, comprenia que un tons pregon d'injustícia domina la societat i domina en aquesta Catalunya en la qual havia fixat totes les seves esperances i tots els seus amors; i volia sincerament posar-hi remei, però no podia ni sabia; es deixava portar pel sentiment i, com que la seva manera d'exterioritzar aquest sentiment era sincera, havia aconseguit allò que cap altre partit burgès no té avui a Europa: una part de la classe obrera que el seguia dominada pel sentimentalisme de l'«avi».

Macià ha pogut crear lliurement la seva pròpia vida perquè mai no li han mancat els mitjans materials per a fer-ho sense traves. Però els homes no poden fer-la ni amb llur sola iniciativa ni en circumstàncies escollides lliurement; una i altres són maniobrades pels esdeveniments del moment i per la tradició. La tradició del passat i l'ambient que el voltava van pesar tant en les espalles de Macià, que no pogué avançar més del que ho féu en la ruta de les transformacions socials. I es va quedar desitjant-les però no comprenent-les.

La Unió Socialista de Catalunya ha sentit la mort de Francesc Macià com la d'un gran amic, venerat pels seus anys i per la seva lleialtat. N'havíem rebut proves indubtables que mai no oblidarem. La confiança que havia demostrat envers el nostre Partit, i particularment envers alguns dels nostres homes, li hem d'agrair cordialment i ens complaem a palesar-ho sense reserves davant de la seva tomba.

"Mort Macià..."

(Ve de la pàg. 1.)

fer-ho jo en nom del Partit. He pogut observar que d'un quant temps ençà els òrgans periodístics del B. O. C. es complaen a denigrar-me personalment, d'una manera sistemàtica. Davant d'aquesta actitud incomprensible m'he imposat l'obligació de desentendre-me'n i de no seguir el camí de la injúria i de la intriga que els líders del Bloc obrien davant meu.

A les seves imbecilitats continuades he contestat sempre amb el silenci però aquesta darrera l'atrapa tots els límits i en recollir-la vull només que els meus companys i tots els treballadors jutgin els hipòcrites que prediquen fronts únics a la vegada que maniobren indecorosament contra partits i organitzacions cridades a conciliació i a fraternitat revolucionària. De tot això faig personalment responsable al ciutadà Maurín, Cambó del marxisme a Catalunya...

La conversa salta d'aquestes misèries a les generalitats de la política espanyola. I Comorera adverteix:

— Quan nosaltres parlem tant de la gravetat de la situació present, no és per esperit alarmista sinó, malauradament, per exigència històrica de la tràgica realitat que vivim i dels fets que cada dia es produeixen davant dels nostres ulls. Hem vist com Gil Robles i Acció Popular organitza sindicats de gent sense feina que per unes pessetes traïran els seus germans de classe. El seu objectiu és el seguit per tots els moviments feixistes: separar un gran sector de la resta de la mas-

sa obrera i crear en ell una psicologia i uns interessos contraris per servir-se'n com a tropa de xoc contra les organitzacions marxistes. Veiem també com Acció Popular organitza la seva escola d'aviació que servirà no sols per formar i ensinistrar els quadros de combat feixista i la creació d'una policia pròpia, sinó per a captar els professionals de l'aire i adscriure'ls al seu servei. Entretant, a Andalusia les organitzacions patronals, valent-se dels comissaris de policia, estan formant el fitxer de l'obrer perillós, simple prelude del desencadenament del terror blanc.

Entre la reacció i la revolució hi ha entaulada a Espanya una cursa de velocitat. S'ha d'evitar de totes passades que aquella augmenti l'avantatge que ens porta. Cal fer un esforç suprem. D'altra manera estem perduts...

ARDIACA

Els dos milions de vots que els socialistes hem obtingut a Espanya, els convertirem en un exèrcit a oposar a la reacció.

Reflexions d'un militant

Arran de la intervenció del company Prieto al Parlament de la República, s'ha posat en evidència, d'una manera absoluta, la inhibició de les forces sindicals de la U. G. T. i del Partit Socialista en la darrera faïstada.

D'una manera alevosa i amb sentit mesquí, el cap de les forces feixistes acusà al Parlament que aquest moviment era una conseqüència lògica, del llenguatge emprat per un dels representants més qualificats del Socialisme Espanyol durant el període electoral.

Davant d'una imbecilitat semblant, caldrà dir potser que tots els militants del Partit Socialista i la U. G. T. són obrers conscients i que senten l'esperit de classe, com a únic mitjà de conquerir les seves reivindicacions, i tenen per norma del seu procedir, el sotmetiment disciplinat als acords dels seus organismes superiors i la fe indestructible en els seus ideals, i estaran sempre allà on calgui, quan d'una manera que no hi hagi lloc a equívocs (com en el càrter espectacle) es tracti d'un veritable moviment d'emancipació Social.

Es veu que la maldicència i la insòrdia, són conceptes que només tenen cabuda i definició en el diccionari de la «Real lengua agraria pseudo-republicana» perquè veiem que des de la implantació de la República, les forces amonàrquico-fascio-catòlica» dediquen les seves activitats a combatre amb falsedats els tres companys socialistes que formaven part del Govern de la República en constatar que si seguia el nou règim el seu caire esquerrà i socialitzant, caurien molt aviat com a castells de cartes tots els privilegis i prerrogatives de què venien gaudint de temps immemorial.

Com si la República no tingués prou enemics, fa aparició, en la vida política espanyola, un fenomen esporàdic, tan insòlit i incomprensible que deixà a tots els bons republicans en un astorament i indignació formidables. Per no desmentir la tradició que caracteritza el partit Radical, encarnat en la persona del seu «caudillo» D. Lacandru Lerroux (l'home de la trista figura) i

La U. S. C. i el P. S. O. E.

(Ve de la pàg. 1.)

perseguir la llengua catalana i els costums catalans. I aquest imperialisme castellà i aquesta dominació castellana, posats en pràctica durant diverses generacions, havia produït el fenomen d'exacerbar en els catalans llur odi a Espanya i particularment a Castella i en els castellans, i gairebé en tots els espanyols, llur esperit de dominació contra Catalunya.

L'allunyament i els odis eren cada dia més profunds. L'esperit dominant a Catalunya era el mateix que dominava a Portugal abans de la seva separació i anava adquirint els mateixos tons de virulència que Lope de Vega concreta de la manera següent:

Dicen que un portugués cada mañana, si era discreto y cortésano, si bien no afecta a gente castellana, y con razón, que no era en vano:

recolzat per un determinat nombre de minories, totes elles paràsites del Partit Socialista, s'origina en la vida parlamentària espanyola, l'obstrucció ferotge del partit radical, prelude de la dissolució de les Constituents.

Per altra banda, el fet de no poder posar a la pràctica d'una manera efectiva, les diferents lleis socials, pel sabotatge constant que tota la burocràcia els feia, provocà el desencís d'una gran massa d'obrers situats en un pla de legalitat, i se sentiren defraudats de la democràcia burgesa, en no sentir-se ajudats en llur condició de pàries de la societat capitalista. «Falla de la democràcia autènticament esquerrana, laica i liberal? No. «Falla de l'esperit socialitzant, d'aquell gloriós 14 d'abril? No. Excess d'humanitat i de respecte de la vida? Béns dels qui fins aquells moments no respectaren la vida i béns del poble? «Falla per haver respectat la continuïtat de negocis bruts per gangsters especialitzats en totes les combinacions imaginables, en lloc d'haver donat la veu d'alerta al poble, en el clàssic crit «Pena de mort al lladre».

«Voi dir això que tot s'ha perdut i que no hi ha remei possible per encarrilar novament la República per les seves primitives directrius? No. Però perquè això no sigui, cal que cada militant socialista i esquerrà se senti cada vegada més socialista i esquerrà; que sigui d'una manera continuada, un militant actiu en el taller, fàbrica, en el carrer i allà on pugui portar la veritat de les seves doctrines, per mitjà del seu verb al·ludador i optimista. Que compleixi amb entusiasme la disciplina i els acords del partit. En resum, que aporti el seu ajut personal i econòmic a les empreses de propaganda i publicitat que creï el seu partit, per la màxima difusió dels seus punts bàsics i de programa mínim.

I d'aquesta manera constatarem els progressos d'avui, en posar a contribució la nostra voluntat, i serà una realització immediata la Justícia Social

ROLL

La U. S. C. a l'enterrament de Macià

En compliment de l'acord pres, el Comitè Executiu de la U. S. C. assistí corporativament a l'enterrament de Francesc Macià, amb la seva bandera, portada per elements de la Federació Esportiva, els quals tingueren cura també de l'organització i del man-

teniment de l'ordre necessari. Acompanyaren el Comitè formant una llarga comitiva, un gran nombre de companys i representacions de seccions d'arreu de Catalunya, moltes d'elles amb les corresponents banderes, les quals en conjunt arribaven a 12.

Bar Cerveseria "La Polsaguera"
"Casa Quimet"
Menjars casolans esplèndidament servits a preus sumament econòmics
Excel·lent degustació de cervesa amb les seves corresponents tapes
ESMERAT servei en tota mena d'aperitius, licors, cafè, xocolata, etc.
Estació i sala d'espera de la línia d'Autocars de Martorell "La Polsaguera"
RONDA UNIVERSITAT, 8
TEL. 11728
NOTA: Als afiliats de la U. S. C. se'ls farà un descompte del 10% mitjançant la presentació del carnet.

«gracias os doy, Señor, por las mercedes de no hacerme bestia o casteuano.»

Allà on diu «un portugués» pot posar-se: «una bona part del poble català» i tindrem una visió clara de la virulència que el catalanisme i, més concretament, el separatisme havia assolit a Catalunya.

Calia, doncs, que en presentar-se el Socialisme a Catalunya, ho fes posant-se per damunt de les passions, que ací fermentaven i des del Govern central ataven, i tractés d'apagar-les fent ús de l'únic mitjà humà i possible, que era el reconeixement de les raons ètiques que justificaven la diferenciació de Catalunya. Era i és aquesta una cosa impossible de negligir per al Socialisme que és resolució de problemes de llibertat individual i de llibertat col·lectiva.

Però els nostres companys dels altres llocs d'Espanya no saben o no pogueren comprendre el problema de Catalunya. És molt possible que un atavisme de diverses generacions successives no els permetés obrir d'altra manera; però el fet és que es proposaren fer Catalunya socialista des de Madrid, i als ulls dels catalans els socialistes espanyols eren preferentment espanyols abans que socialistes. Tant és així, que després de dotzenes d'anys de propaganda a Catalunya, el Socialisme no prengué peu a casa nostra. Ací, on la força del separatisme era tan intensa que la majoria dels intel·lectuals avançats s'anomenaven anarquistes-separatistes, el Socialisme espanyol, amb el seu caràcter tan espanyol, era d'efectes contraproduents i les masses, en lloc d'acceptar-lo com haurien fet presentat en altres termes, s'allunyaren i s'acostaren, primer, als partits demagogs d'esquerra i després, ingressaren a l'anarquisme.

Naturalment que, des del punt de vista socialista, no podíem ni debíem sumar-nos al moviment particularista català; al contrari, havíem de contrarestar-lo fent veure als catalans que per damunt dels ideals anomenats de nacionalisme català, que eren en realitat de baixa patrioteria catalana, existien altres problemes de caràcter social que havien d'ésser resolts en primer terme. Però l'actuació imperialista i dominadora castellana feia impossible tot intent de contrarestar l'onada catalanista, perquè la reacció, davant dels atacs del socialisme, feia aquesta onada avassalladora.

I davant d'aquesta situació, la Unió Socialista de Catalunya adoptà l'únic camí viable: el de fer socialisme des de dins de Catalunya i actuar de manera que els socialistes del restant d'Espanya comprenguessin la sinceritat i la virtualitat de la nostra actuació. La nostra actuació a Catalunya ha tingut la virtut de fer arrelar el Socialisme a casa nostra; hem aconseguit que molts esperits superessin els ideals casolans del catalanisme i accessin els ulls més enllà vers les regions del millorament social dels que treballen; i el fet que el nostre triomf no hagi estat complet, és a dir, que no hàgim aconseguit afiliar la gran massa obrera, ha estat una prova de la força enorme que tenia i que té, encara, el catalanisme, particularment en el seu aspecte separatista, que viu avui colgat, però amb un gran caliu fàcil d'arborar-se a la menor ventada produïda pel centralisme abassegador.

Entretant, proclamada la República, és concedida l'autonomia a Catalunya, i com és natural, de la mateixa manera que l'Estat

central afluijava els lligams centralistes, calia que les organitzacions polítiques generals adaptessin llur estructuració a la nova situació creada amb el fet autònom. I fou en aquestes circumstàncies quan la Unió Socialista de Catalunya i la Federació Catalana del P. S. O. E. arribaren a un acord de fusió que tingué efectivitat en un memorable Congrés d'unificació celebrat el mes de juliol d'aquest any.

Aquest Congrés de fusió significà per als socialistes catalans del partit català i de la federació catalana, una data d'entusiasme i d'esperança per als futurs destins del Socialisme a Catalunya. Foren aprovats els Estatuts de la nova entitat que prengué el nom d'«Unió Socialista de Catalunya». I tramesos aquests Estatuts a la Comissió Executiva del P. S. O. E., domiciliada a Madrid, quan creïem rebre un comunicat que trasllusís una satisfacció sense reserves, ens vègem sorpresos amb una nota de no acceptació perquè en els Estatuts aprovats hi havia coses que no els satisfieien. Els nous Estatuts, malgrat acceptar la disciplina del P. S. O. E., contenien mots i frases de sentit autònom que desplaïen als companys de Madrid.

El Comitè Executiu de la U. S. C. no ha deixat de fer gestions en cap moment a fi de fer comprendre als companys de la Comissió Executiva de Madrid la bona fe de l'actuació nostra, i la lleialtat de la fusió, i el significat del Estatuts, que no havien fet altra cosa que adaptar l'organització socialista catalana al fet consumat de l'autonomia de Catalunya. Tot ha estat en va. Ha calgut que el Comitè Executiu de la U. S. C. comunicés a la Comissió Executiva de Madrid que estava disposat a proposar al proper Congrés la suspensió dels Estatuts aprovats i que interinament ens regiríem pels antics Estatuts de la federació catalana. I és així com la Comissió Executiva ha acordat acceptar la U. S. C. dins del P. S. O. E. I per això hem dit, en començar, que el proper Congrés de la U. S. C. serà el que dirà la darrera paraula.

Celebrem infinitament que la Comissió Executiva de Madrid hagi reconegut el fet de la fusió de les forces socialistes de Catalunya, encara que sigui d'una manera interina, perquè esperem que el fet passarà a ésser definitiu.

La caiguça del socialisme alemany ha estat deguda al fet que abans que socialistes eren alemanys. El corc funest del nacionalisme és tan perfidiós, que cal un veritable esforç per a superar-lo. A Catalunya l'hem superat, però a Castella encara no.

Mirat des de Catalunya, en el panorama de la política espanyola, només s'hi veu una força d'avantguarda que és el Partit Socialista Obrer Espanyol. I vista des de la meseta castellana, Catalunya és el baluard que es rendiria en darrer terme a l'allau reaccionària, i en aquest baluard la força d'avantguarda és la Unió Socialista de Catalunya.

Tenim ara una Catalunya autònoma i dintre d'ella hem de sentir una mena de nacionalisme que signifiqui l'aspiració de fer-nos nostre el poder a Catalunya. Cap més finalitat particularista no ha de guiar-nos i els companys de Castella han de comprendre i han de desitjar que així sigui.

NO HEM DE TOLERAR COACCIONS NI PUTINERIES, I HEM DE RESPONDRE AMB ARGUMENTS CONTUNDENTS A LES PROVOCACIONS DE L'ENEMIC.